

ผลการประชุมคณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลก ครั้งที่ 51
(Committee on World Food Security: CFS) ระหว่างวันที่ 23-27 ตุลาคม 2566
ณ สำนักงานใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี
และผ่านระบบออนไลน์

1. ในการประชุมปีนี้ได้กำหนดหัวข้อการประชุม คือ “สร้างความแตกต่างในด้านความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ (Making a Difference in Food Security and Nutrition)
2. ผลการประชุม สรุปได้ ดังนี้

2.1 **สถานการณ์ความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการของโลก ปี 2566” (The State of Food Security and Nutrition in the World 2023 Report: SOFI):** ในปี 2565 มีประชากรโลกประมาณ 691 - 783 ล้านคนที่กำลังเผชิญกับภาวะความอดอยากหิวโหย และมีประชากรมากกว่า 3.1 พันล้านคนที่ไม่สามารถเข้าถึงอาหารที่ดีต่อสุขภาพได้ รวมถึงเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ประมาณ 148.1 ล้านคน หรือร้อยละ 22.3 ประสบภาวะแคระแกร็น ทั้งนี้ ได้คาดการณ์ว่า ในปี 2573 จะยังคงมีประชากรโลกกว่า 600 ล้านคนที่ขาดสารอาหารโดยในที่ประชุมได้สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกดำเนินงานอย่างครอบคลุม เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ มุ่งเน้นการเพิ่มสิทธิด้านอาหารของประชาชนให้สามารถเข้าถึงอาหารที่ดีต่อสุขภาพและมีราคาที่ย่อมเยา รวมถึงการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบยืดหยุ่นเพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เร่งแก้ไขปัญหาด้านการขาดแคลนน้ำ และปรับเปลี่ยนกลไกทางการเงิน นอกจากนี้ ในที่ประชุมได้มีการเสนอให้บรรจุประเด็นฉนวนกาชาลงในรายงาน SOFI ด้วย เนื่องจากเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลให้เกิดความไม่มั่นคงอาหาร ผลปรากฏว่า ประเทศสมาชิกยังมีท่าทีที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง จึงยังไม่ได้ข้อสรุปในประเด็นดังกล่าว ทั้งนี้ จะมีการจัดประชุมเป็นการภายในต่อไป

ผู้แทนสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโรม ได้กล่าวถ้อยแถลงว่า ประเทศไทยยังคงมุ่งมั่นให้ความสำคัญกับความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงการดำเนินงานเพื่อบรรลุ SDGs โดยสนับสนุนเกษตรกรรายย่อย นำเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรมมาปรับใช้เพื่อให้เกิดการเกษตรกรรมที่แม่นยำ ส่งเสริมให้เกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ เพิ่มมูลค่า และสร้างรายได้ ทั้งนี้ ประเทศไทยยังดำเนินการอย่างต่อเนื่องในด้านคาร์บอนเครดิตและการส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับมาตรฐานคุณภาพสำหรับสินค้าเกษตร ตลอดจนการให้ความสำคัญกับระบบการค้าพหุภาคีที่อำนวยความสะดวกด้านการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่า ประชาชนทุกคนจะสามารถเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัยและมีคุณค่าทางโภชนาการ

2.2 **การเชื่อมโยงการดำเนินงานในการรับมือต่อวิกฤตการณ์อาหารโลก (Global Interlinkages Dialogues)** โดยเชื่อมโยง (1) ผลการประชุม SDG Summit 2023 เพื่อต่อยอดในการประชุม 2024 Summit of the Future (2) ผลการประชุมสุดยอดผู้นำระบบอาหารโลก 2023 และความก้าวหน้าในการดำเนินงานของประเทศ (National Pathway) และ (3) ผลการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ (COP 27) เพื่อต่อยอดในการประชุม COP 28 โดยสรุปได้ว่า เวที CFS เป็นเวทีหลักของ ภาครัฐในการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการระดับโลก และแสดงความพยายาม ระหว่างประเทศในการบรรลุ SDGs ดังนั้น ความเชื่อมโยงผลลัพธ์จากการประชุมในเวทีต่าง ๆ จึงเป็นปัจจัยขับเคลื่อนที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงระบบอาหารโลก ผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ระหว่างกัน โดยกำหนดเป้าหมายที่ครอบคลุมร่วมกัน คือ การรับประกันความยั่งยืนและความเท่าเทียมภายในระบบอาหาร ทั้งมิติด้านการผลิตอาหาร และการกระจายผลประโยชน์ต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง

2.3 การรับรองแนวทางปฏิบัติด้านความเสมอภาคทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรีและเด็กหญิงในบริบทความมั่นคงอาหารและโภชนาการ (Voluntary Guidelines on Empowering Women and Girls and Promoting Gender Equality) กล่าวถึง การส่งเสริมบทบาทที่สำคัญของสตรีและเด็กผู้หญิงที่เป็นกำลังสำคัญในการเปลี่ยนแปลงระบบอาหารไปสู่ความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ โดยทั่วโลกควรให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมทางเพศ และการเสริมสร้างศักยภาพของสตรี โดยเฉพาะกลุ่มสตรีในพื้นที่ชนบท ให้สามารถเข้าถึงทรัพยากร การศึกษา สุขภาพ การคุ้มครองทางสังคม และได้รับการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการไม่ได้รับค่าจ้างในการทำงาน โดยส่งเสริมให้ภาครัฐมุ่งเน้นการกระจายความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจผ่านนโยบายสาธารณะ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย และกลุ่มสตรีที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน

ผู้แทน สศก. ได้กล่าวถ้อยแถลงว่า ประเทศไทยมีแนวทางการดำเนินงานของไทยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมบทบาทสตรีและเด็กผู้หญิง โดยประเทศไทยเห็นถึงความสำคัญของสตรีในภาคเกษตร ซึ่งเป็นแกนนำสำคัญในการขับเคลื่อนการเกษตรและเศรษฐกิจฐานราก และมีแผนขับเคลื่อนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรและเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และสามารถเป็นต้นแบบของชุมชนและเกษตรกรรายอื่นต่อไป นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมุ่งพัฒนาศักยภาพสตรี ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีชีวิตที่มั่นคง ตลอดจนให้การสนับสนุนสิทธิและความเท่าเทียมของกลุ่มเปราะบางและกลุ่มคนชายขอบ และส่งเสริมความหลากหลายทางเพศ

2.4 การรับรองข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการรวบรวมและใช้ข้อมูลความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ (Food Security and Nutrition: FSN) และเครื่องมือวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาการตัดสินใจในการส่งเสริมการรับรู้สิทธิในอาหารในบริบทของความมั่นคงทางอาหารระดับประเทศ โดยข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังกล่าว มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพของการรวบรวมและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล FSN และเครื่องมือวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานหรือออกมาตรการ/นโยบายที่ตระหนักถึงสิทธิด้านอาหารที่เพียงพอของประชาชน ส่งเสริมการลงทุนในด้านการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาขีดความสามารถและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเพื่อการแบ่งปันข้อมูล และการเสริมสร้างกรอบการทำงานในการกำกับดูแลข้อมูลของ FSN ในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ผู้แทนสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโรม ได้กล่าวถ้อยแถลงว่า ประเทศไทยตระหนักถึงความหลากหลายของแหล่งข้อมูล FSN และความสำคัญในการประเมินตามมิติความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ ของ FAO ได้แก่ การมีอาหารเพียงพอ การเข้าถึงอาหาร การใช้ประโยชน์จากอาหาร และการมีเสถียรภาพด้านอาหาร โดยประเทศไทยมีความมุ่งมั่นปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการรวบรวมฐานข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจที่ดีขึ้น รวมทั้งการใช้ปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด เพื่อติดตามและคาดการณ์ผลผลิตทางการเกษตรอย่างเป็นระบบ และใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารจัดการความมั่นคงอาหารทั้งในภาวะปกติและวิกฤต

2.5 ทิศทางกลยุทธ์การดำเนินงานของ CFS สู่ปี พ.ศ. 2573 (CFS Strategic Direction Toward 2030) รับรองแผนงาน CFS Multi Year Programme of Work (MYPoW) ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2567 - 2570) โดยสรุปว่า แผนงาน MYPoW ตระหนักถึงการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย SDGs โดยคำนึงถึงการดำเนินงานที่ครอบคลุมและวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ โดยจะริเริ่มโครงการต่าง ๆ อย่างกระชับ ทันต่อเวลา และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2.6 รายงานของ the CFS High-Level Panel of Experts (HLPE) ในหัวข้อ การลดความไม่เท่าเทียมกันเพื่อความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ (Reducing Inequalities for Food Security and Nutrition) โดยสรุปได้ว่า รายงานนี้มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงอาหารของประชาชนแต่ละพื้นที่ และระบุแนวโน้มที่สำคัญที่ส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียม อาทิ ความแตกต่างทางเศรษฐกิจ ความไม่เท่าเทียมทางเพศ ปัจจัยทางการเมืองและสิ่งแวดล้อม สุขภาพและการศึกษา และความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงที่ดินและทรัพยากรเพื่อการเกษตร

ผู้แทนสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโรม ได้กล่าวถ้อยแถลงว่า ประเทศไทยมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการดำเนินงานเพื่อลดความไม่เท่าเทียม โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่มุ่งเน้นให้ทุกคนสามารถพึ่งพาตนเองได้ พัฒนาศักยภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร ผ่านการปรับปรุงการเข้าถึงตลาดและส่งเสริมการทำเกษตรแม่นยำ โดยมีเป้าหมาย เพื่อลดความไม่เท่าเทียม สร้างคุณภาพชีวิตที่ดี และเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

2.7 การติดตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านความผันผวนของราคาต่อความมั่นคงอาหาร และการคุ้มครองทางสังคมเพื่อความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ในที่ประชุมได้ติดตามความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกในการประยุกต์ใช้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของประเด็นดังกล่าว และเสนอให้ประเทศสมาชิกมีโครงการช่วยเหลือด้านอาหารอย่างทั่วถึงในระดับพื้นที่ และการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากราคาอาหารที่สูงขึ้น

ผู้แทนสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโรม ได้กล่าวถ้อยแถลงว่า ประเทศไทยมีโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนในเมือง เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นและความสามารถในการพึ่งพาตนเองให้แก่เกษตรกรทั้งในเขตเมืองและชนบท และมีส่วนร่วมในโครงการ Agricultural Market Information System

ภายใต้ FAO เพื่อร่วมแบ่งปันข้อมูลผลผลิตทางการเกษตร และเตรียมแผนรับมือกับความผันผวนของราคาอาหารได้ทันทั่วทั้งที่ สำหรับการคุ้มครองทางสังคม ประเทศไทยมีนโยบายพิกหนี้อุตสาหกรรมและการสร้างระบบประกันภัยให้แก่เกษตรกรไทยต่อไป

2.8 การเลือกตั้งประธานและคณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลก ได้มีการเลือกตั้งประธานคนใหม่ คือ Ms. Nosipho Nausca-Jean Jezile ผู้แทนถาวรสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ประจำสหประชาชาติ ในกรุงโรม เพื่อดำรงตำแหน่งประธาน CFS สำหรับปี 2567 - 2568 และประเทศไทยได้รับการเลือกตั้งให้เป็น คณะกรรมการรอง (Alternate Member) ในคณะกรรมการบริหารผู้แทนประเทศสมาชิก ของภูมิภาคเอเชีย ร่วมกับประเทศอินโดนีเซีย เป็นวาระ 2 ปี

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
พฤศจิกายน 2566